

Definicje polityki społecznej

5 kwietnia 2014

Polityka społeczna to zbiór działań i działań rządowych oraz pozarządowych, skierowanych na rozwiązanie problemów społecznych i poprawę warunków życia ludzi. Może obejmować działania związane z edukacją, zdrowiem, pracą, bezrobociem, mieszkalnictwem, opieką społeczną, pomocą dla osób potrzebujących, ochroną środowiska i innymi obszarami.

Inna definicja mówi, że polityka społeczna to działanie rządu, mające na celu poprawę poziomu życia społeczeństwa poprzez dostosowanie siły roboczej do potrzeb rynku pracy, a także przez ochronę i wsparcie osób słabszych, takich jak dzieci, osoby starsze, bezrobotni i osoby niepełnosprawne.

Polityka społeczna jest procesem ciągłym, który ma na celu przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów społecznych, poprawę warunków życia i jakości życia ludzi, a także zwiększenie ich szans na udział w życiu społecznym i gospodarczym.

Definicje polityki społecznej:

1. polityka społeczna to działalność, której głównym zadaniem jest obrona człowieka przed niezaspokojeniem jego elementarnych potrzeb, a następnie potrzeb rozwojowych, co prowadzi do rozwoju coraz bardziej przemyślanych i kompleksowych programów postępu społecznego [\[1\]](#);
2. polityka społeczna to „nieustanne, zorganizowane i świadome działanie nakierowane na utrzymanie względnej równowagi między dwiema wartościami: wolnością i równością” [\[2\]](#)
3. polityka społeczna to działalność państwa, samorządów i organizacji pozarządowych, której celem jest poprawa położenia materialnego, asekuracja przed życiowymi

wypadkami i wyrównywanie szans życiowych grup społecznych ekonomicznie i społecznie najsłabszych[3];

4. Polityka społeczna wg Katarzyny Głąbickiej „zajmuje się zarówno warunkami życia społeczeństwa, jak i stosunkami międzyludzkimi w środowisku pracy i w środowisku zamieszkania” [4].

Definicje polityki społecznej zawierają podstawowe wartości socjalne, które powinny przysługiwać każdej osobie ludzkiej i między którymi powinna być zachowana równowaga. Mówią one o wolności, równości, godności osoby ludzkiej i sprawiedliwości. Polityka społeczna jest spostrzegana jako proces redystrybucji dóbr i usług wedle pewnych normatywnych założeń, czyli tzw. sprawiedliwość naprawcza, podejmowany w celu korekcji tych procesów gospodarczych i społecznych, które naruszają zespół wartości definiowanych jako sprawiedliwość społeczna[5].

Polityka społeczna to kompleksowy zestaw działań podejmowanych przez państwo, organizacje pozarządowe i inne instytucje w celu rozwiązania problemów społecznych, promowania dobrobytu i zapewnienia sprawiedliwości społecznej. Jest to dziedzina, która obejmuje szeroki zakres działań mających na celu poprawę jakości życia obywateli, wyrównywanie szans, oraz minimalizowanie nierówności społecznych i ekonomicznych. W artykule tym zostaną omówione różne definicje polityki społecznej, jej cele, zakres oraz znaczenie w kontekście społecznym i gospodarczym.

Polityka społeczna, w ujęciu ogólnym, jest rozumiana jako zbiór działań i strategii mających na celu wpływanie na warunki życia ludzi oraz rozwiązanie problemów społecznych. Istnieje wiele definicji polityki społecznej, które odzwierciedlają różne aspekty jej funkcjonowania i celów. W literaturze przedmiotu można znaleźć definicje, które podkreślają różne elementy polityki społecznej, takie jak jej celowość, mechanizmy realizacji, czy efekty działania.

Jedną z klasycznych definicji polityki społecznej jest

definicja zawarta w pracy Wilhelma Röpke, który określa politykę społeczną jako „działania państwa zmierzające do polepszenia warunków życia obywateli i eliminacji problemów społecznych”. W tym ujęciu polityka społeczna skupia się na interwencji państwa w celu poprawy warunków życia, wsparcia osób potrzebujących oraz rozwiązania problemów takich jak ubóstwo, bezrobocie czy nierówności społeczne.

Inna definicja, zaproponowana przez Ludwiga Erharda, podkreśla, że polityka społeczna jest „systematycznym działaniem zmierzającym do kształtowania warunków życia ludzi, które są zgodne z zasadami sprawiedliwości społecznej i gospodarczej”. Z tej perspektywy polityka społeczna jest nie tylko odpowiedzią na problemy społeczne, ale także narzędziem kształtowania społeczeństwa w zgodzie z wartościami sprawiedliwości i równości.

Z kolei definicja zawarta w pracach Amartyi Sena, jednego z czołowych teoretyków rozwoju społecznego, podkreśla, że polityka społeczna ma na celu „rozszerzanie możliwości ludzi, czyli ich zdolności do prowadzenia życia, które uznają za wartościowe”. W tym ujęciu polityka społeczna nie koncentruje się jedynie na wsparciu materialnym, ale również na umożliwieniu ludziom pełnego wykorzystania ich potencjału i poprawie jakości ich życia poprzez rozwijanie ich umiejętności, wiedzy i możliwości.

W kontekście polityki społecznej często pojawia się pojęcie „sprawiedliwości społecznej”, które odnosi się do dążenia do równego podziału zasobów i możliwości w społeczeństwie. Definicja polityki społecznej zawiera również elementy takie jak solidarność społeczna, odpowiedzialność państwa za zapewnienie podstawowych potrzeb obywateli, oraz dążenie do wyrównywania szans. Polityka społeczna może obejmować różne dziedziny, takie jak zdrowie, edukacja, mieszkalnictwo, zabezpieczenie społeczne czy polityka zatrudnienia.

Jednym z kluczowych aspektów polityki społecznej jest jej

funkcja ochronna. Polityka społeczna ma na celu zapewnienie wsparcia osobom w trudnej sytuacji życiowej, takim jak osoby starsze, niepełnosprawne, bezrobotne czy ubogie. W ramach polityki społecznej realizowane są różne programy i usługi, takie jak systemy zabezpieczenia społecznego, zasiłki, opieka zdrowotna czy usługi społeczne, które mają na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb i wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji.

Innym istotnym aspektem polityki społecznej jest jej funkcja prewencyjna. Polityka społeczna dąży do zapobiegania problemom społecznym poprzez działania mające na celu poprawę warunków życia i zapobieganie sytuacjom kryzysowym. W ramach polityki społecznej realizowane są programy i inicjatywy mające na celu poprawę jakości życia, edukację, rozwój umiejętności oraz wsparcie dla rodzin i dzieci. Prewencja w polityce społecznej może obejmować takie działania jak profilaktyka zdrowotna, wsparcie psychologiczne, edukacja oraz programy integracyjne.

Polityka społeczna może być realizowana na różnych poziomach – lokalnym, regionalnym i krajowym. Na poziomie lokalnym, polityka społeczna koncentruje się na bezpośrednim wsparciu mieszkańców, poprzez różne usługi społeczne, takie jak domy opieki, centra wsparcia czy programy lokalne. Na poziomie regionalnym, polityka społeczna może obejmować koordynację działań i programów między różnymi jednostkami administracyjnymi oraz dostosowanie polityki do specyficznych potrzeb regionu. Na poziomie krajowym, polityka społeczna jest realizowana poprzez tworzenie i wdrażanie ogólnokrajowych strategii, programów i przepisów prawnych.

Współczesne podejścia do polityki społecznej często kładą nacisk na partycypację obywateli oraz współpracę między sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi. W tym kontekście, polityka społeczna jest traktowana jako proces, w który zaangażowani są różni aktorzy społeczni i który opiera się na dialogu i współpracy. Współczesne modele polityki społecznej uwzględniają również znaczenie

innowacyjnych rozwiązań i technologii w świadczeniu usług społecznych oraz w monitorowaniu i ocenianiu efektywności działań.

Polityka społeczna jest wieloaspektowym i złożonym obszarem działań, który ma na celu poprawę jakości życia obywateli, zapewnienie sprawiedliwości społecznej oraz rozwiązanie problemów społecznych. Definicje polityki społecznej różnią się w zależności od perspektywy, kontekstu oraz celów, ale wszystkie podkreślają istotność działań na rzecz wsparcia osób w trudnej sytuacji, prewencji problemów społecznych oraz promowania równości i sprawiedliwości. Polityka społeczna jest kluczowym elementem kształtowania struktury społecznej oraz wpływa na jakość życia ludzi w społeczeństwie.

[1] J. Supińska, cyt za: K. Rychlicka-Maraszek, *Encyklopedia pedagogiczna XXI w.*, tom IV, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2005, s. 540.

[2] E. Wnuk-Lipiński, *Demokratyczna rekonstrukcja. Z socjologii radykalnej zmiany społecznej*, Warszawa 1996, s. 62.

[3] J. Auleytner, *Polityka społeczna, czyli ujarzmianie chaosu socjalnego*, WSP TWP, Warszawa 2002, s.

[4] K. Głębicka, *Polityka społeczna państwa polskiego u progu członkostwa w Unii Europejskiej?*, Wydawnictwo Instytutu Technologii Eksploatacji, Radom 2004, s.13.

[5] E. Wnuk-Lipiński, cyt za: K. Rychlicka-Maraszek, *Encyklopedia pedagogiczna XXI w.*, tom IV, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2005, s.539-540.

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.